

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Διαδικασίες ελέγχου, διοικητικά μέτρα και κυρώσεις στον τομέα των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων με Προστατευόμενες Ονομασίες Προέλευσης, Προστατευόμενες Γεωγραφικές Ενδείξεις και Εγγυημένων Παραδοσιακών Ιδιότυπων Προϊόντων».

I. Γενικές παρατηρήσεις

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως το επεξεργάσθηκε η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου, αποτελείται από έξι (6) Μέρη και είκοσι πέντε (25) άρθρα, συμπεριλαμβανομένου του ακροτελεύτιου άρθρου που ορίζει τον χρόνο έναρξης ισχύος του νόμου.

Το Μέρος Α΄ (άρθρα 1-3) τιτλοφορείται «Σκοπός – αντικείμενο – πεδίο εφαρμογής» του νομοσχεδίου, στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1143 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («Βασικός Κανονισμός», άρθρο 1 του νομοσχεδίου), της 11ης Απριλίου 2024, «σχετικά με τις γεωγραφικές ενδείξεις για τον οίνο, τα αλκοολούχα ποτά και τα γεωργικά προϊόντα, καθώς και σχετικά με τα εγγυημένα παραδοσιακά ιδιότυπα προϊόντα και τις προαιρετικές ενδείξεις ποιότητας για τα γεωργικά προϊόντα, ο οποίος τροποποιεί τους Κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, (ΕΕ) 2019/787 και (ΕΕ) 2019/1753 και καταργεί τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1151/2012» (ΕΕ L 23.4.2024), αλλά και της Πράξης της Γενεύης της Συμφωνίας της Λισαβόνας για τις ονομασίες προέλευσης και τις γεωγραφικές ενδείξεις (ΕΕ L 271/24.10.2019), στην οποία έχει προσχωρήσει η ΕΕ (Απόφαση (ΕΕ) 2019/1754 του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 2019, - ΕΕ L 271/24.10.2019, και Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1753 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμ-

βουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2019, «σχετικά με τις ενέργειες της Ένωσης μετά την προσχώρησή της στην Πράξη της Γενεύης της Συμφωνίας της Λισαβόνας για τις ονομασίες προέλευσης και τις γεωγραφικές ενδείξεις» - ΕΕ L 271/24.10.2019).

Το Μέρος Β΄ (άρθρα 4-15), υπό τον τίτλο «Έλεγχος των προϊόντων με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης, προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη και των εγγυημένων παραδοσιακών ιδιότυπων προϊόντων», περιλαμβάνει τρία Κεφάλαια που αφορούν την αρμοδιότητα και το σύστημα ελέγχου (Κεφάλαιο Α΄, άρθρα 4-7), τους επιμέρους ελέγχους (Κεφάλαιο Β΄, άρθρα 8-12), τα διοικητικά μέτρα και πρόστιμα (Κεφάλαιο Γ΄, άρθρα 13-15). Ειδικότερα, στο Κεφάλαιο Α΄, ορίζονται ως εθνικές ελεγκτικές αρχές, η Διεύθυνση Συστημάτων Ποιότητας και Βιολογικής Γεωργίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων («κεντρική αρμόδια αρχή») και ο «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ - ΔΗΜΗΤΡΑ (ΕΛ.Γ.Ο. – ΔΗΜΗΤΡΑ)», ν.π.ι.δ. που λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος υπό την εποπτεία του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (άρθρο 3 του ν. 5035/2023, ΦΕΚ Α΄ 76), και καθορίζονται οι αρμοδιότητές τους (άρθρο 4 του νομοσχεδίου), ρυθμίζεται δε η ένταξη στο σύστημα ελέγχου τήρησης προδιαγραφών προστατευόμενων προϊόντων από τον ΕΛ.Γ.Ο. – ΔΗΜΗΤΡΑ (άρθρο 5 του νομοσχεδίου), και μάλιστα στο οικείο «Μητρώο Εγκεκριμένων Επιχειρήσεων και Δικαιούχων Χρήσης Ενδείξεων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης, Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης και Εγγυημένων Παραδοσιακών Ιδιότυπων Προϊόντων» (άρθρο 7), η οποία συνεπάγεται συγκεκριμένες υποχρεώσεις για τις εντασσόμενες επιχειρήσεις παραγωγής, συσκευασίας και εμπορίας προστατευόμενων προϊόντων (άρθρο 6). Το Κεφάλαιο Β΄ αφορά επιτόπιους (άρθρο 8) και διοικητικούς (άρθρο 9) ελέγχους τους οποίους διενεργεί ο ΕΛ.Γ.Ο. – ΔΗΜΗΤΡΑ, «Κανονισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Προϊόντων Π.Ο.Π, Π.Γ.Ε. ή Ε.Π.Ι.Π» που εξουσιοδοτείται να καταρτίσει ο ΕΛ.Γ.Ο. – ΔΗΜΗΤΡΑ (άρθρο 10), και, επίσης, τη δυνατότητα επιβάρυνσης ελεγχόμενων με το κόστος των ελέγχων (άρθρο 11) και την παρακολούθηση των συστημάτων ποιότητας από τη Διεύθυνση Συστημάτων Ποιότητας και Βιολογικής Γεωργίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (άρθρο 12). Στο Κεφάλαιο Γ΄ καθορίζονται διοικητικά μέτρα συμμόρφωσης και διοικητικά πρόστιμα που επισύρουν παραβάσεις σχετικές με καταχωρισμένες προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης και γεωγραφικές ενδείξεις γεωργικών προϊόντων ή τροφίμων (άρθρο 13), κριτήρια επιμέτρησης (άρθρο 14) και διαδικασία επιβολής προστίμων (άρθρο 15).

Το Μέρος Γ΄ (άρθρα 16-18), υπό τον τίτλο «Συμπληρωματικές διατάξεις για την προστατευόμενη ονομασία προέλευσης και την προστατευόμενη γε-

ωγραφική ένδειξη», αφορά την αναγνώριση ομάδων παραγωγών προϊόντων με Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης (Π.Ο.Π.) ή Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη (Π.Γ.Ε. - άρθρο 16) και τα τρόφιμα που περιέχουν, ως συστατικά τους, προϊόντα με Π.Ο.Π. ή Π.Γ.Ε. (άρθρα 17 και 18).

Το Μέρος Δ΄ (άρθρα 19-20), υπό τον τίτλο «Λοιπές διατάξεις», αναφέρεται σε παραβάσεις αρμοδιότητας άλλων ελεγκτικών αρχών (άρθρο 19), και σε μηνιαίες αποζημιώσεις, στο πλαίσιο της παρακολούθησης της εκτέλεσης έργων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (άρθρο 20).

Το Μέρος Ε΄ (άρθρα 21-24) περιέχει εξουσιοδοτικές προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων διατάξεις (άρθρο 21), μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις (άρθρα 22 και 23), καθώς και «Πίνακα παραβάσεων με τα διοικητικά μέτρα συμμόρφωσης και το ύψος των προστίμων ανά παράβαση», σε «Παράρτημα» (άρθρο 24).

Τέλος, το Μέρος ΣΤ΄, υπό τον τίτλο «Έναρξη ισχύος», περιλαμβάνει ακροτελεύτιο άρθρο 25 του νομοσχεδίου για την έναρξη ισχύος του νόμου.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου 4 παρ. 2, περ. β)

Κατά την προτεινόμενη διάταξη, ο ΕΛ.Γ.Ο. ΔΗΜΗΤΡΑ, μεταξύ άλλων, «χορηγεί πιστοποιητικό καταχώρισης στο Μητρώο Εγκεκριμένων Επιχειρήσεων και Δικαιούχων Χρήσης των Ενδείξεων Π.Ο.Π., Π.Γ.Ε. και Ε.Π.Ι.Π. του άρθρου 7 (εφεξής «Μητρώο») σε επιχειρήσεις, σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 45 και την περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 77 του Βασικού Κανονισμού (...)».

Επισημαίνεται ότι οι ως άνω διατάξεις, των άρθρων 45 παρ. 1 περ. α) και 77 παρ. 1 περ. α) του Βασικού Κανονισμού, αφορούν γενική «βεβαίωση» που πιστοποιεί τη «συμμόρφωση της παραγωγής» προϊόντος προς τις σχετικές προδιαγραφές προϊόντος, ειδικώς δε στην καταχώριση στο οικείο «Μητρώο Εγκεκριμένων Επιχειρήσεων» αναφέρονται οι περιπτώσεις β) των παραγράφων 1 των σχετικών άρθρων 45 και 77 του εν λόγω Κανονισμού.

2. Επί των άρθρων 4 και 7

Τα προτεινόμενα άρθρα ρητώς αναφέρονται στα άρθρα 39 και 45 του Βασικού Κανονισμού, τα οποία αφορούν κατάλογο – μητρώο «φορέων εκμετάλλευσης που ασκούν δραστηριότητες οι οποίες υπόκεινται σε μία ή περισσότερες από τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις προδιαγραφές προϊόντος για προϊόν που φέρει γεωγραφική ένδειξη καταχωρισμένη στο ενωσιακό μητρώο γεωγραφικών ενδείξεων που προέρχονται από το έδαφος [των

κρατών μελών]», και βεβαίωση – πιστοποιητικό που «πιστοποιεί τη συμμόρφωση της παραγωγής [προϊόντος] με τις προδιαγραφές [του]».

Σημειώνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις του Βασικού Κανονισμού θα ισχύσουν από 1.1.2025 (ακροτελεύτιο άρθρο 97 του Κανονισμού).

3. Επί του άρθρου 15

Με το εν λόγω άρθρο συνιστάται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων τριμελής «Επιτροπή Επιβολής Κυρώσεων», η οποία «αφού λάβει υπόψη της το σύνολο των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης», μεταξύ των οποίων και σχετική εισήγηση του ΕΛ.Γ.Ο. – ΔΗΜΗΤΡΑ, «εκδίδει γνώμη για την επιβολή ή μη προστίμου», αποφασιστική αρμοδιότητα επιβολής του οποίου απονέμεται στον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Τροφίμων του Υπουργείου.

Δεδομένου ότι δεν προτείνεται ρητώς αντίστοιχη αρμοδιότητα της Επιτροπής επί των λοιπών κυρώσεων, όπως αυτές εμφανίζονται στο σχετικό Πίνακα («Παράρτημα» άρθρου 24 του νομοσχεδίου), η δε προβλεπόμενη αρμοδιότητά της είναι αμιγώς γνωμοδοτική, ακριβέστερος θα ήταν ο τίτλος: «Επιτροπή Προστίμων».

Αθήνα, 16 Σεπτεμβρίου 2024

Ο Εισηγητής

Ανδρέας Κούνδουρος

Προϊστάμενος του Τμήματος Ευρωπαϊκών Μελετών

Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος

Νομοτεχνικής Επεξεργασίας

Ξενοφών Παπαρηγόπουλος

τ. Καθηγητής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης

Επιστημονικών Μελετών

Αστέρης Πλιάκος

τ. Καθηγητής του Οικονομικού

Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου

Κώστας Μαυριάς

Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών